

Underdånigt betänkande och förslag

angående

Lönereglering m. m.

för

Telegrafstyrelsen,

afgifvet den 24 April 1877

af

i nåder förordnade Komiterade.

STOCKHOLM.

TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET.

1877.

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Till åttlydnad af Eders Kongl. Maj:ts, Löneregleringskomitén meddelade, nådiga befallning har, efter det arbetet med regleringen af Generalpoststyrelsen afslutats, Komitén öfvergått till behandling af frågorna rörande organisationen af **Telegrafstyrelsen** och de löningsförmåner, som anses böra de hos sistnämnda styrelse anstälde embets- och tjenstemän tillkomma.

Telegrafver-
kets uppkomst;
1856 års
reglemente.

Genom Kongl. brefvet den 1 Februari 1853 förordnades om anläggning af den första elektriska telegraflinien från Stockholm öfver Upsala m. fl. städer till Göteborg, hvarigenom grunden lades till den svenska elektriska telegrafinrättningen. Under närmast följande åren utvidgades telegrafnätet genom flera nya linieanläggningar och sedan med denna inrättning förenats det mot slutet af 1700-talet inrättade optiska telegrafverket, utfärdades den 2 Augusti 1856 nådigt reglemente för elektriska telegrafverket i riket. Någon särskild instruktion för verkets styrelse meddelades dock ej och har ej heller sedermera utfärdats, men berörda reglemente innehåller under §§ 50—61 bestämmelser angående styrelsens organisation och dess tjenstemäns åligganden, hvilka bestämmelser allt sedan, med ett och annat här nedan omförmäldt undantag, varit och fortfarande äro gällande.

Enligt dessa bestämmelser är styrelsen af telegrafverket anförtrordt åt en chef, efter år 1862 benämnd generaldirektör, med biträde af tre intendent, af hvilka två förestå hvar sitt af de båda distrikt, i hvilka telegrafnätet är fördeladt, och den tredje räkenskaps- och uppbördsverket, den sistnämnde efter år 1871 kallad kamrerare; hvarjemte styrelsens öfrige tjenstemän bestämdes till en fysiker, en sekreterare, en kassör, en revisor och tre kammarskrifvare. Sedan emellertid, till följd af telegrafverkets alltjemt stigande utveckling och det allmännare anlitandet af det samma, tid efter annan förökning i arbetskrafterna inom styrelsen funnits af behof påkallad, hafva uti följande årens stater ytterligare upptagits år 1858 en registrator, en bokhållare, en förrådsförvaltare och en kammarskrifvare, 1859 en kanslist, sedermera notarie, 1860 en andre revisor, 1865 en kanslist, sedermera statistiker, och en förrådsassistent, 1867 två linieingenjörer, 1872 en kammarskrifvare, 1873 ytterligare två kammarskrifvare samt 1875 två linieingenjörer, hvaremot indragits hvarterda af åren 1859 och 1860 en kammarskrifvarebefattning samt 1872 den fjorton år förut inrättade bokhållarebefattningen. Styrelsens stat upptager sålunda för innevarande år 23 embets- och tjenstemän eller, förutom generaldirektören, å *tekniska afdelningen* två intendent, en fysiker och fyra linieingenjörer, å *kansli- och statistiska afdelningen* en sekreterare, en registrator och aktuarie, en notarie och en statistiker samt å *kameralafdelningen* en kamrerare, en kassör och bokhållare, en förrådsförvaltare, en förste revisor, en andre revisor, en förrådsassistent och fem kammarskrifvare, af hvilka sistnämnde en är anställd med tjenstgöring hos kamreraren samt öfrige fyra äro afsedde för revisionsarbete. Förenämnde, i 1875 års stat

upptagne två nya linieingenjörsbefattningar hafva emellertid hittills icke blifvit af styrelsen tillsatte, utan har, då tillfälligtvis behof af ytterligare linieingenjörsbiträde förekommit, detta behof tillgodosetts genom användande af extra biträden, till hvilka arfvoden utgått af det för dylika biträdens aflönande uppförda förslagsanslag; likasom icke heller befattningen såsom fysiker blifvit återbesatt, sedan förre innehafvaren deraf med utgången af år 1875 erhållit begärdt entledigande. Till följd häraf utgör för närvarande den personal, som bestrider ordinarie befattningar vid Telegrafstyrelsen, ett antal af 20.

Enligt 1856 års reglemente med deri genom Kongl. skrivelsen den 9 November 1871 gjorda ändringar tillkommer chefen för telegrafverket, hvilken är Eders Kongl. Maj:t i främsta rummet ansvarig därför att telegraftjensten med den skicklighet och noggrannhet förrättas samt telegrafmaterielen i det skick städse underhålls, att telegrafverkets ändamål, efter tidens fordringar, fullständigt uppfylles,

att med uppmärksamhet följa den utländska telegraflitteraturen, sätta sig i förbindelse med andra länders telegrafstyrelser, och under aktgifvande på de upptäckter och förbättringar, som i telegrafväsendet kunna inträffa, besörja derom, att sådana äfven komma det svenska telegrafverket till godo; samt att i öfverensstämmelse med reglementet utfärda sådana föreskrifter, som derutöfver finnas i afseende på telegraftjensten erforderliga;

att till intendents- samt sekreterare- och kamrerarebefattningar afgifva underdånigt förslag äfvensom att antaga och förordna öfrige telegraftjenstemän, bevilja tjänstledighet på högst tre månader, för fel i tjensten suspendera och, hvad angår de tjenstemän, som af honom tillsättas, dem från tjensten afsätta;

att disponera de till telegrafanläggningar anslagna medel, äfvensom verkets årliga inkomster, i enlighet med stat, reglemente och öfriga till telegrafverket lämpliga stadganden samt, genom tidtals förrättade kassainventeringar, vaka deröfver att medlen behörigen vårdas och redovisas;

att, då omständigheterna oundgängligen så fordra, af tillgängliga medel anslå lämpliga arfvoden för tillfälliga tjensteförrättningar; samt

att för hvarje år till Eders Kongl. Maj:t afgifva underdånig berättelse om telegrafverkets ekonomiska ställning och dess verksamhet.

Vid behandlingen af såväl förenämnde som öfriga hos Telegrafstyrelsen förekommande ärenden tillkommer beslutanderätten ensamt chefen vid alla de tillfällen, då embetet af honom inom styrelsen utöfvas.

Ärendena böra emellertid behandlas och afgöras i närvaro af intendenterna, som, med rättighet att i *öfverläggningarne* deltaga, föredraga hvar för sig de ärenden, som specielt röra hvarderas befattning. Derjemte är i reglementet stadgadt, att sekreteraren skall inför »chefsembetet» föredraga från Eders Kongl. Maj:t och embetsverk inkomna remisser och sådana mål, som icke höra till intendenternas föredragning; att, då frågor om antagande af förändrade telegrafapparater eller om tillämpning af vetenskapliga upptäckter inom telegrafiens område förekomma, telegrafverkets fysiker bör tillkallas för att med råd och upplysningar tillhandagå; samt att, om chefen är utöfver sex veckor hindrad att sitt embete förrätta, underdånig anmälan derom skall hos Eders Kongl. Maj:t göras, hvaremot, vid chefsens frånvaro eller vid förfall för honom under kortare tid, befälet skall, enligt Kongl. skrifvelsen den 9 November 1871, föras af den i tjensten äldste af de två linieintendenterna och, om äfven denne är frånvarande eller har förfall, af den andre intendenten, men i hvartdera fallet utan rättighet för den sålunda tjenstförrättande chefen att telegrafverkets medel till andra än löpande eller högst trängande behof disponera, eller att tjenstemän till- eller afsätta. Slutligen innehåller reglementet, försåvidt det afser telegrafverkets styrelse, stadganden om arbetssättet och göromålens fördelning mellan tjenstemännen; men då dels dessa stadganden i sammanhang med ofvannämnde nya tjänsters inrättande undergått väsentliga förändringar, dels ock nya göromål för styrelsen tillkommit, torde icke hvad reglementet i detta afseende innehåller, utan de tid efter annan härom meddelade föreskrifter, som nu äro gällande, böra läggas till grund för den redogörelse öfver göromålens beskaffenhet och fördelning, som lär vara erforderlig för rätta bedömandet af frågan, om och i hvilken mån någon förändring i Telegrafstyrelsens nuvarande organisation kan anses vara af behof påkallad.

Dels på grund af åberopade 1856 års nådiga telegrafreglemente, dels ock, enligt hvad Komitén meddelats, på grund af särskilda, utaf telegrafverkets styrelse utfärdade föreskrifter, tillhör *linieintendenterna*, hvar för sitt distrikt,

att ansvara för stationspersonalens tjenstbarhet samt materielens ändamålsenliga ordnande och vidmakthållande;

att antaga elever enligt de grunder, som därför blifvit af styrelsen bestämda, och åt underlydande stationspersonal bevilja tjenstledighet på högst fjorton dagar;

att inför styrelsen föredraga frågor om befordran till ordinarie och extra ordinarie tjenstemannagrad vid stationerna, om tjenstledighet för stationspersonalen under längre tid än fjorton dagar, om vikariat, fel i tjensten, behof af ökning eller minskning i personalen å stationerna, af utsträckning eller inskränkning i tiden för stationstjenstgöringen, om förändringar i afseende å linierna och stationerna, om telegrambäringens ordnande m. m.;

att qvartalsvis dels upprätta förteckning öfver personer, som på grund af styrelsens beslut bestridt tjenstgöring för ordinarie tjensteman eller användts såsom tillfällig förstärkning, med angifvande af de dessa biträden tillkommande arfvodesbelopp, dels afgifva rapporter, upptagande ej mindre hela stationspersonalen och de förändringar, som i afseende å densamma inträdt, än ock de felaktigheter å linier, som föranledt särskilda reparationsresor från stationerna med uppgift när och af hvem reparatio-
nerna verkstälts;

att på styrelsens uppdrag verkställa anläggning af nya linier och stationer samt redovisa de härför äfvensom för underhållsarbetens utförande uppburne förskotter;

att årligen inspektera underlydande stationer och linier, dervid verkställa inventering af de förras kontanta medel, apparater, inventarier och förbrukningsartiklar samt anordna erforderliga reparationsarbeten å linierna, äfvensom besigtiga och föranstalta om inredning af nya samt behöfliga förändringar af förutvarande stationslokaler;

att afgifva förslag öfver erforderliga nya telegrafarbeten och ombyggnader med angifvande af kostnaderne därför, äfvensom för hvarje kommande år uppgöra beräkning öfver stationernas behof af apparater, inventarier och förbrukningsartiklar;

att verkställa inventering af telegrafverkets hufvudförråd och derifrån requirera eller annorledes anskaffa materialier och effekter, som för stationerna samt nybyggnads- och reparationsarbeten äro behöfliga;

att granska och attestera stationernas räkningar för reparationsresor samt requisitioner å apparater, inventarier och förbrukningsartiklar;

att, med anledning af inom eller utom riket gjorda uppfinningar eller förbättringar å telegrafiens område, föreslå de ändringar i apparater och metoder, som kunna finnas ändamålsenliga; samt

att handlägga och besvara alla till intendenterne ingående skrivelser, som ej hos styrelsen föredragas, och i de af dem föredragna mål meddela

vederbörande styrelsens beslut, då särskilda skrivelser derom icke från styrelsen utfärdas;

kamreraren:

att inför styrelsen föredraga frågor rörande telegrafverkets inkomster och utgifter, penningförvaltning, uppköp och beställningar af instrumenter, materialier samt förbrukningsartiklar, revisions- och pensionsärenden, inventeringar, äfvensom öfriga frågor af ekonomisk natur, samt ärenden angående den vid kameralafdelningen anställda tjänstemannapersonal och styrelsens vaktbetjening;

att handhafva kontrollen öfver hufvudkassans inkomster och utgifter samt öfver insättningar och uttagningar på bankräkning;

att granska stationernas månadskassaförslag;

att bokföra och öfvervaka borgenssäkerheten för stationsredogörarnes uppbörd;

att bokföra beställningar och levereringar enligt uppgjorda kontrakt;

att tillämpa utslag om införsel i telegrajtjänstemäns löner; samt

att avsluta telegrafverkets hufvudböcker; och

sekreteraren:

att föredraga alla ärenden, som icke tillhöra intendenternes eller kamrerarens föredragning;

att uppsätta och kontrasignera från styrelsen utgående skrivelser, utlåtanden och betänkanden samt ansvara för deras expedierande;

att handlägga alla reklimationsärenden och ombesörja deraf härflytande in- och utrikes skriftvexling;

att på grund af de upplysningar, som genom skriftvexling med utländska telegrafförvaltningar och internationela telegrafbyrån i Bern erhållas, upprätta sammandrag eller förteckningar öfver de i utlandet inträffade förändringar och tillägg i afseende å telegrafstationer, portoafgifter, ordberäkning och öfriga omständigheter, som blifva en följd af nya telegrafvägars öppnande eller tillfälliga afbrott i förutvarande sådana, äfvensom af särskilda öfverenskommelser med olika länders telegrafstyrelser eller enskilda bolag; samt

att ombesörja redaktionen såväl af den in- och utländska telegram-taxan som ock af Telegrafstyrelsens cirkulär.

Beträffande öfrige, icke föredragningsskyldige tjänstemännens göromål blifver Komitén framdeles i tillfälle att för dem redogöra, i den mån någon förenkling i desamma eller någon ändring i deras fördelning mellan tjänstemännen pröfvas böra ifrågakomma.

I sammanhang med förslag till normalutgiftsstater för telegrafverket under år 1875 afgaf Telegrafstyrelsen den 1 December 1873 infor-dradt ^{Telegrafstyrelsens skrifvelse år 1873.} underdånigt utlåtande angående ifrågasatt förhöjning i embets- och tjänstemäns löneförmåner i allmänhet. För hvad i detta, till Komitén sedermera remitterade utlåtande anförts i fråga om löneförmåner, deras fördelning i lön och tjänstgöringspenningar, tjänsters förening och om tjänstevikariat, är redan i Komiténs underdåniga betänkande angående lönereglering m. m. för Kammarkollegium redogjort, och Komitén har här endast att tillägga, det Telegrafstyrelsen, som med hänsyn till den årligen tilltagande mängden af göromål inom styrelsen ansett sig icke kunna föreslå någon inskränkning i den hos styrelsen anställda tjänstemannapersonal, hemställt, att densamma måtte med ytterligare två linieingenjörer förstärkas, en framställning som äfven vid fastställandet af aflöningsstaterne för år 1875 bifallits; hvaremedellertid, på sätt här ofvan anförts, samma befattningar sedermera icke pröfvats böra tillsättas.

Med ledning af Telegrafstyrelsens diarium och registratur m. fl. handlingar, af hvilka Komitén tagit del, får, angående antalet och beskaffenheten af de under år 1876 till styrelsen inkomna och föredragna ärenden, desammas fördelning mellan olika föredragande, äfvensom antalet från styrelsen utgångna expeditioner, Komitén meddela följande redogörelse:

Inkomne ärenden, antecknade uti Telegrafstyrelsens diarium för år 1876, utgjorde:

Kongl. bref, remisser och cirkulär	32
Statsdepartementers skrivelser	17
Skrivelser från embetsverk och myndigheter med räkningar, anordningar, liqvider, qvittenser, anmälanden m. m.	41
» från embetsverk och myndigheter med utlåtanden och hemställanden	30
» från utländska telegrafverk med afräkningar, liqvider, qvittenser, cirkulär och anmälanden	202
» från utländska telegrafverk med löpsedlar och uppgifter om förändrade taxebestämmelser	45
» från utländska telegrafverk med förfrågningar och hemställanden	39
Enskildes anmälanden, förfrågningar och hemställanden om telegrafstationers inrättande och uppflyttning i högre klass m. m.	83
Transport	489
	2

	Transport	489
Ansökningar om deltagande i undervisningskurs och om antagande till elev m. m.		112
» till e. o. assistent- och telegrafistbefattningar samt frågor om tjenstledighet, transport, afsked, arfvodesförhöjning för e. o. tjenstemän		73
» till ordinarie tjenstebefattningar		131
» af ordinarie tjenstemän om tjenstledighet, afsked, transport, placering, tjenstebetyg, gratifikation, pension m. m.		254
Telegrafstationers kvartalsredogörelser		662
Underlydandes skrivelser med uppbördsborgen, vederhäftighetsbevis, kontrolljournaler, original-telegram m. m.		117
» » » inventeringsinstrument		30
» » » infortrade handlingar, portosammandrag, kostnads- och månadsförslag		21
» förfrågningar om författningars tolkning m. m. ...		46
» ansökningar om anstånd med redovisning, med tillträde till tjenst och om förökning i personal		11
» diverse anmälanden		65
Intendenternes memorial om tillsättning af tjenester, hemställanden om nya telegraflinier, arfvodeslistor, kvartalsrapporter, räkningar, förslagsrequisitioner och kostnadsförslag		60
Skrivelser från styrelsens afdelningar med afräkningar, uppgifter och hemställanden		64
Redovisningar för medelsförskott och materiel		8
Frågor om inköp af materiel, anbud å leveranser och å köp af förbrukade artiklar		44
Kontrakter om förhyrande af lokal, om telegrambäring och om telegrams vidare befordran		17
Ansökningar om införsel i tjenstemäns löner		25
Anmärkningsakter		78
Klagomål öfver försenad expedition och uteblifvande af telegram samt om felaktig taxering		14
Ansökningar om restitution af porto		36
	Transport	2357

	Transport	2357
Statistiska uppgifter		38
Ansökningar om anställning såsom vaktmästare och telegrambärare samt af sådana om löneförhöjning		21
Diverse		7
	Tillhopa	2423

ärenden.

År 1875 uppgick motsvarande antal till 2,639, år 1874 till 2,477 och år 1873 till 2,203.

Härförutom har, enligt meddelad uppgift, direkt till de särskilda afdelningarne inom styrelsen ingått ett stort antal skrivelser rörande tjensten, utgörande:

	Till intendenten	
	för södra distriktet.	för norra distriktet.
till <i>tekniska afdelningen</i> :		
kvartalsrapporter	350	304
requisitioner	210	76
skrifvelser angående telegramexpeditionen	470	630
» » stationspersonalen	505	325
» » stationernas lokaler och materiel	250	237
» » linierna och liniearbeten	280	249
diverse framställningar	—	181
	2065	2002

4067;

till *kansli- och statistiska afdelningen*:

statistiska uppgifter	2125
diverse meddelanden	271

2396

och till *kameralafdelningen*:

förskottsrequisitioner	449
penningeleveranser	704
kassaförslag	1280
requisitioner, årliga	164
d:o efter skedd inspektion	110
d:o för liniearbeten	72
skrifvelser med förteckningar å insända effekter	231
materialredovisningar	164

3174

eller tillsammans 9637.

Under samma år föredrogs inför Telegrafstyrelsen följande antal ärenden, nämligen

af <i>intendenten</i> :		för södra distriktet.	för norra distriktet.	Summa.
Kongl. bref och remisser samt statsdepartementers skrifvelser		9	2	11
Ansökningar af ordinarie stationstjenstemän om tjenst- ledighet, tjenstebyte, transport, placering, förordnande och entledigande	140	99	239	
» om anställning såsom e. o. stations- tjenstemän	42	10	52	
» af e. o. stationstjenstemän om tjenst- ledighet, förordnande och entledigande	27	18	45	
» om tillstånd att deltaga i undervisnings- kurs, att aflägga examen m. m.	127	—	127	
Anmälanden om återinträde i tjenst och om elevers antagande	54	66	120	
Stationernas förfrågningar och hemställanden	11	13	24	
Föreståndarens för undervisningsanstalten förslag å lärare och deras aflöning samt examenskommis- sionens memorial	16	—	16	
Ansökningar af stationsvaktmästare och telegram- bärare om tjenstledighet, löneförhöjning och ålderstillägg	8	12	20	
» af enskilde om tillstånd att använda telegrafverkets stolplinier för lednings- trådar m. m.	10	8	18	
Klagomål mot stationsföreståndare	2	5	7	
Frågor om stationslokalers inredning, upplåtande och inventering	12	12	24	
» » inköp af apparater och annan materiel	10	7	17	
» » utsträckning eller inskränkning i tiden för stationstjenstgöringen, om behof af extra stationsbiträden	27	48	75	
» » ersättning för extra tjenstgöring och för resor	20	22	42	
» » telegramutvexlingens ordnande, om liniers reparation eller förflyttning	8	10	18	
Transport	523	332	855	

	för södra distriktet.	för norra distriktet.	Summa.
Transport	523	332	855
Frågor om tjänsters kungörande till ansökning	8	1	9
Ingifna läkarebetyg	4	4	8
Qvartalsrapporter	4	4	8
Diverse	2	2	4
Af intendenterna gemensamt föredragna ansökningar till ordinarie tjänstebefattningar vid stationerna	—	—	149
Summa	541	343	1033

af *sekreteraren*:

Kongl. bref (22), remisser (11) och statsdepartementers skrivelser (11)	44
Meddelanden från embetsverk och myndigheter	17
Skrivelser från utländska telegrafverk med statistiska uppgifter, årsberättelser, handlingar, meddelanden (53), förfrågningar (20), cirkulär om öppnande af nya och indragning af förutvarande stationer, om taxeförändringar, om ändringar i befordringsväg (91), anmälanden om afbrott å och återställande af telegraffinier (128), hemställanden om nya konventioner och ordtariffsystem (6), samt löpsedlar (37)	335
» från enskilde med ansökningar om portorestitution (38), om förening af enskilda stationer med rikets telegrafnät (11), med förfrågningar och anmälanden (23)	72
» från stationerna med uppgifter, handlingar, requisitioner å Generalstabens kartblad (32), förfrågningar och hemställanden (15), anmälanden om afbrott å och återställande af linier m. m. (13)	60
Ansökningar till ordinarie och e. o. tjänstebefattningar inom kansli-afdelningen, om tjänstledighet, förordnande, tjänstebetyg, ålders-tillägg och gratifikationer	23
Klagomål öfver felaktig taxering eller expedition af telegram	13
Frågor om hyreskontrakt, deras uppsägning, inteckning m. m.	10
» om nya telegrafstationers inrättande	20
Diverse	32
Summa	626

af kamreraren:

Kongl bref	1
Skrifvelser från embetsverk och myndigheter med anordningar, liqvider, qvittenser, requisitioner m. m.	21
» från enskilde med räkningar, qvittenser, anbud å leveranser och å inköp af förbrukad materiel, med begäran om anstånd med leveranser m. m.	23
» från enskilde med ansökningar om införsel i tjänstemäns löner	36
» från utländska telegrafverk med räkningar, liqvider, qvittenser, upplysningar, afräkningar samt anmärkningar mot eller godkännande af sådana	47
Underlydandes ansökningar om anstånd med anskaffande af borgen och vederhäftighetsbevis, anmälanden, hemställanden, rapporter m. m.	20
» skrifvelser med insändande af inventeringsinstrument	26
Revisionens anmälanden om försummelse att insända redovisningar, förklaringar m. m.	8
» anmärkningsakter, för delgifning	78
» d:o för afgörande	63
Kameralafdelningens skrifvelser med afräkningar, uppgifter till bevillningsberedningar m. m.	20
Frågor om inlösen af postfrimärken, fordringar hos postverket och kommuner för bidrag till telegrafanstalters underhållande, om ersättning för begagnad materiel	15
» » tjänstledighet, förordnande, afsked, gratifikation, tjänstebetyg för kameralafdelningens tjänstemän	18
» » inköp eller försäljning af samt beställningar å materiel	18
» » förhyrande och reparationer af lokaler	10
Ansökningar till vaktmästarebefattningar vid styrelsen och om löneförhöjning för dem	8
Redogörarens uppbördsborgen och vederhäftighetsbevis	137
Redovisningar för erhållna förskott m. m.	8
Utanordningar (111 föredragningar)	624
Förslag öfver telegrafverkets hufvudkassa	111
Diverse	21
Summa	1313

eller af samtliga föredragandena tillsammans 2,972 ärenden, under det att motsvarande antal utgjorde år 1875: 2,692, år 1874: 3,297 och år 1873: 3,040.

Vid en ungefärlig beräkning af antalet år 1876 från Telegrafstyrelsen utgångna expeditioner, har detsamma visat sig uppgå, enligt *kameralafdelningens* koncepter, innehållande dels aflåtna skrivelser i ärenden, som af kamreraren föredragits, dels ock kamrerarens till styrelsen afgifna memorialer, till omkring 100, ibland hvilka anordningarne dock ej äro inberäknade; enligt *kansliafdelningens* registratur, upptagande skrivelser, aflåtna på grund af sekreterarens och till en del intendenternes samt kamrerarens föredragningar, till omkring 1,100; samt enligt *intendenternes* konceptböcker, innehållande skrivelser, expedierade af intendenterne i en del af dem föredragna ärenden, till omkring 650, tillhopa 1,850 expeditioner, hvartill komma dels skrivelser, aflåtna i enlighet med intendenternes till styrelsen vid ärendens föredragning afgifna, sedermera såsom koncept förvarade skriftliga memorialer, dels ock deras enligt uppgift talrika svars-skrivelser i åtskilliga till dem inkomna, men ej i styrelsen föredragna ärenden, hufvudsakligen rörande linierna, stationerna och deras personal, hvilka skrivelseras antal dock icke kan närmare angifvas.

Såsom här ofvan blifvit omförmäldt, är telegrafverkets styrelse anför-
trodd åt en chef, hvilken för ärendenas handläggning har till närmaste
biträden två linieintendenter, en sekreterare och en kamrerare, de der in-
för chefen föredraga de dem anvisade ärenden, med rättighet för inten-
denterne att i öfverläggningarne deltaga, men utan befogenhet för desse
eller öfrige föredragande att deltaga i besluten eller emot desamma till
protokollet anmäla reservation.

*Organisations-
frågor.
Telegrafver-
kets styrelse.*

Under det att andra, med telegrafverket i allmänhet jemförliga verk förvaltas af en styrelse, hvars ledamöter icke allenast ega att i öfverläggningarne deltaga, utan äfven äro, jemte chefen, ansvarige för de beslut, mot hvilka de icke till protokollet anmält reservation; är sålunda chefen för telegrafverket icke allenast ensam beslutande, utan ock för besluten ensam ansvarig.

Om sålunda de tjänstemän, hvilka besörja föredragningen inför chefen för telegrafverket, hvarken ega den befogenhet eller äro underkastade det ansvar, som ledamöter i öfriga centrala styrelseverk tillkomma, har deremot en del af desse tjänstemän, linieintendenterne, blifvit, dels genom nådiga reglementet den 2 Augusti 1856, dels på grund af särskildt träffade anordningar, tillagd en myndighet, som i allmänhet icke tillkommer sty-

relseledamöter, i det att dels af linieintendent tjenstledighet på fjorton dagars tid kan personalen vid telegrafstationerna beviljas, dels linieintendent tillerkänts rättighet att, utan särskildt medgifvande af verkets chef, anordna erforderliga mindre reparationsarbeten å linierna, föranstalta om behöfliga förändringar uti inredning af stationslokalerna samt icke allenast från telegrafverkets hufvudförråd requirera, utan äfven *annorledes* anskaffa materialier och effekter, som för stationerna samt nybyggnads- och reparationsarbeten äro behöfliga och hvilka icke kunna från hufvudförrådet erhållas.

I afseende å några af de sålunda åt linieintendenterna uppdragna bestyr kunna desse tjänstemän anses i viss mån motsvara de inom en del andra förvaltningar anstälde distriktschefer; hvarvid likväl förekommer att, till följd af åliggandet att besörja föredragningen af åtskilliga hos Telegrafstyrelsen förekommande ärenden, linieintendenterna, under största delen af året, hindras från att i orterna utöfva den verksamhet, som distriktsbefäl i allmänhet tillkommer.

Anställandet under de senare åren af särskilda linieingeniörer lärer väl ock få antagas hafva i väsentlig mån afsett att hafva de olägenheter, som, i afseende å liniernas och stationsapparaternas tillsyn samt nödiga reparationers verkställande, eljest kunde hafva blifvit följderna deraf, att liniebefålet hufvudsakligen upptagits af de med tjenstgöringen hos Centralstyrelsen förenade bestyr.

I ett af cheferne för post- och telegrafverken den 30 November 1868 afgifvet underdånigt utlåtande, rörande väckt fråga om dessa verks för- enande under en gemensam styrelse, har af chefen för telegrafverket blifvit anfördt, att, »när den nu varande styrelsen öfver telegrafverket organis- rades, måste den till en del rättas efter personliga förhållanden och jem- väl med fästadt afseende å de vidlyftiga liniebyggnadsarbeten, som före- hades under de första åren af verkets tillvaro»; hvarföre äfven och under förklarande af att »en förändrad reglering af styrelsepersonalen numera vore önskvärd», sistnämnde chef anhållit att till Kongl. Maj:t få inkomma med underdånigt förslag till ny instruktion för Telegrafstyrelsen.

Redan i anförda omständighet ligger en anledning att tillse, huru- vida icke, vid den reglering af lönevilkoren för Telegrafstyrelsens personal, hvartill förslag skall af Komitén afgifvas, äfven en fullständigare omorga- nisation af verkets styrelse bör ifrågasättas. Och då icke några sär- skilda omständigheter förekomma, hvilka kunde innefatta hinder därför att förvaltningen af telegrafverket ordnas på samma sätt som, under en före-

gående tid, egt rum i afseende å andra allmänna inrättningar, med hvilka telegrafverket är närmast jemförligt, så att göromålen blefve på byråar fördelade, med skyldighet för byråarnes chefer att, jemte generaldirektören, ansvara för alla sådana beslut, mot hvilka icke reservation blifvit till protokollet anmald, har Komitén ansett sig böra jemväl i afseende å telegrafverket föreslå en dylik anordning, helst bland de ärenden, som till styrelsen eller dess afdelningar inkomma, ett icke så obetydligt antal synes vara af beskaffenhet att kunna, utan föregående föredragning inför styrelsen, af byrå omedelbart handläggas, samt sålunda, äfven hvad telegrafförvaltningen angår, byråinrättningen skulle kunna genomföras fullständigare än hvad hittills inom en del andra centrala styrelseverk varit fallet.

Ärenden af omförmälda slag, hvilka företrädesvis egna sig för byråbehandling och bland hvilka en del redan, utan föregående föredragning inför styrelsen, handläggas af den tjensteman, till hvars afdelning ärendena höra, anser Komitén vara, bland andra, requisitioner å materialier och effekter, som från stationerna inkomma, förberedande handläggning af s. k. löpsedlar eller reklamationsärenden, meddelanden rörande afbrott i telegrafförbindelsen å viss linie med deraf härflytande nödvändighet att för telegrambefordringen anlita annan väg, utarbetandet af taxa å telegram till utrikes orter m. m. samt, hvad äfven öfriga ärenden angår, infordrande genom remiss eller särskild skrifvelse af förklaringar och yttranden i mål, som höra till byråns handläggning.

Hvad beträffar antalet byråar, på hvilka telegrafärendena borde fördelas, lär — då i allmänhet de ärenden, som inom Telegrafstyrelsen till handläggning förekomma, icke skäligen kunna anses vara mera omfattande eller, för åstadkommande af behörig utredning, kräfvat mera tid och arbete än hvad fallet är inom andra embetsverk, der byråinrättningen blifvit införd — anledning saknas frångå den i afseende å andra styrelseverk följda grundsats att efter antalet mål, som till föredragning förekomma, lämpa antalet byråar, af hvilka samma mål skola handläggas.

Om, hvad telegrafverket angår, lika litet som i afseende å öfriga embetsverk, rörande hvilkas reglering Komitén afgifvit betänkanden, i allmänhet tages hänsyn till de mål som, utan att i diarium införas, till styrelsens afdelningar ingått — hvilka mål utgjort nästlidet år inom telegrafverket omkring 10,000, medan samma år antalet dylika mål inom postverket, postpassen oberäknade, uppgått till omkring 62,000 — visar sig att sistförflutna år antalet till Telegrafstyrelsen inkomna mål utgjort

Transport 2,423.

	Transport	2,423
Om emellertid, för åstadkommande af en riktig jemförelse, dertill läggas requisitionerna å förskott		449,
hvilka inom de flesta andra embetsverk diariiföras, helst de- samma gemenligen föranleda till medels utanordnande, men från den sålunda erhållna summan		2,872
dragas, dels stationernas kvartalsredogörelser	662,	
hvilka inom postverket ingå omedelbart till vederbörande byrå, dels ock de skriftliga memorial	124,	786
som till Telegrafstyrelsen afgifvits af tjenstemän, de der sjelfve äro inför styrelsen föredragande, uppgår nästlidet år antalet mål, som till handläggning af Telegrafstyrelsen inkommit, till		2,086
Deremot utgjorde år 1876 antalet diariiförda mål hos Gene- ralpoststyrelsen		10,607.

Då nu, för handläggningen af ett fem gånger så stort antal mål, som inom Telegrafstyrelsen förekommer, icke funnits nödigt att inom Generalpoststyrelsen anställa flere än tre föredragande,

lärer i allo saknas anledning föreslå, att flere än två föredragande skulle hos Telegrafstyrelsen anställas.

Om, såsom Komitén anser lämpligt, jemte uppförande å telegrafver-
kets stat af två föredragande byråchefer, bibehållas nuvarande sekreterare-
och kamrerarebefattningar, kan också icke Telegrafstyrelsens behof af att,
för handläggning af viktigare och ansvarsfullare göromål, fortfarande ega
tillgång till erforderligt antal tjenstemän af högre lönegrad anses annat
än vara behörigen tillgodosedt, helst senast fastställda aflöningsstat icke,
utom verkets chef, upptager flere än fyra tjenstemän, de der åtnjuta högre
aflöning än som tillkommer innehafvare af befattningar, tillhörande förut
varande andra lönegraden, nämligen:

två intendenter, hvardera med en aflöning af kronor 6,000, samt sekreterare och			
kamrerare,	d:o	d:o	» 4,800, dyrtids- tillägg deruti inberäknadt,

under det att — till följd af en sådan omreglering, som nu ifråga-
sättes, och under förutsättning att ledamöter och tjenstemän hos Telegraf-
styrelsen komma i åtnjutande af enahanda löningsförmåner, som blifvit för
deras vederlikar inom andra embetsverk dels föreslagna, dels beviljade —

Telegrafstyrelsen äfven hädanefter skulle ega att påräkna biträde af fyra tjenstemän af högre lönegrad, bland hvilka

två, byråcheferne, med en aflöning af kr. 6,400, som genom ålderstillägg kunde förhöjas till kr. 7,000

samt två, sekreteraren
och kamreraren, d:o " 4,500. " 5,500.

Anses af hvad sålunda blifvit anfördt följa, att antalet byråchefer, som må komma att hos Telegrafstyrelsen anställas, bör bestämmas till två, återstår att till behandling upptaga frågan, huru i allmänhet böra mellan desse byråchefer fördelas de ärenden, som till behandling hos styrelsen förekomma.

Om också, jemlikt stadgandet i 51 § af 1856 års telegrafreglemente, det egentligen tillhör verkets chef »att med uppmärksamhet följa den utländska telegraflitteraturen, sätta sig i förbindelse med andra länders Telegrafstyrelser och, under aktgifvande på de upptäckter och förbättringar som i telegrafväsendet kunna inträffa, besörja, att sådana äfven komma det svenska telegrafverket till godo»,

och om äfven i väsentlig mån biträde vid tekniska ärendens behandling bör kunna påräknas af linieingenjörerne, isynnerhet derest, på sätt Komitén anser lämpligt, desses aflöningsförmåner så ordnas, att anställning såsom linieingenjör kan antagas komma att eftersträfvast af stationstjenstemän, hvilka företrädesvis gjort sig kände för skicklighet i hithörande ämnen,

kan det dock icke annat än anses nödvändigt, att äfven den ene af de hos styrelsen anstälde byråchefer besitter de tekniska insigter och eger den kännedom af apparaterna samt den erfarenhet af tjenstgöringen å stationerna, som erfordras för handläggning af en del utaf de hos styrelsen förekommande ärenden.

Denne byråchef, till hvars föredragning skulle höra alla tekniska ärenden, har — på grund af den erfarenhet han måste vara i tillfälle att inhemta rörande särskilda stationstjenstemäns större eller mindre användbarhet för telegraferingsbestyret — äfven ansetts böra handlägga frågor rörande stationspersonalens till- eller afsättande och placering äfvensom om ledighet för denna personal och om ansvar för fel i tjensten, som af densamma begås.

Härigenom komme af denne byråchef, hvilken skulle ersätta de nuvarande intendenterna i den mån desses göromål icke af verkets chef eller andra dess tjenstemän öfvertoges, att föredragas ett betydligt antal af de mål, som inom andra styrelseverk tillhöra kanslibyråns handläggning.

Af de 626 ärenden, som nästlidet år af sekreteraren föredragits, äro

flera, hvilka med lika stort, om icke större, skäl synas hafva kunnat till annan tjenstemans föredragning hänföras.

Sålunda förekomma bland omförmälda ärenden frågor om förening af enskilda jernvägsstationer med statens telegrafnät 11
 samt om nya telegrafstationers inrättande 20

tillsammans 31

mål, som skäligen kunna anses vara närmast hänförliga till sådana ärenden, som af de tekniska tjenstemännen handläggas.

Likaså finnas vara af sekreteraren föredragne:

från utländska telegrafförvaltningar ankomne cirkulär om öppnande af nya och indragning af förutvarande stationer, om taxeförändringar och om ändringar i befordringsväg 91

samt anmälanden om afbrott å och återställande af telegraflinier 141, hvilka alla meddelanden innefatta uppgifter, som vid utfärdande af telegraftaxa eller tillägg dertill böra uppmärksammas;

ansökningar om portorestitution 38

s. k. löpsedlar 37

klagomål öfver felaktig taxering m. m. af telegram 13

samt frågor om hyreskontrakt, deras uppsägning och in-teckning m. m. 10

tillsammans 330

mål, hvilka synas vara af beskaffenhet att företrädesvis tillhöra kameralafdelningens handläggning.

Det återstående antalet, 265, s. k. kanslimål synes då böra, utan synnerlig olägenhet, kunna jemte kameralärendena af en byråchef föredragas.

Den byrå, af hvilken sistnämnda ärenden skulle handläggas, anser Komitén, med afseende derå att så väl kameral- som en del kansliärenden skulle komma att af densamma föredragas, lämpligen kunna benämnas *Administrativa byrån*, under det att för den andra byrån benämningen *Tekniska byrån* torde befinnas vara den riktigaste.

Om, på sätt Komitén ifrågaställt, till den tekniska byrån pröfvades böra öfverflyttas 31

bland de mål, som hittills handlagts af sekreteraren, skulle, med tillägg dertill af de 1033

mål, som nästlidet år föredragits af de begge intendenterna, antalet

mål, tillhörande den tekniska byråns föredragning, kunna beräknas

komma att uppgå till 1064.

De af kamreraren inför Telegrafstyrelsen nästlidet år anmälda ärenden uppgå till 1313

Bland dessa äro emellertid äfven upptagne dels 78
anmärkningsakter, hvilka endast skolat vederbörande till förklaring delgifvas — ärenden af det slag att, på sätt här ofvan blifvit af Komitén ifrågakäldt, desamma böra kunna, utan föregående föredragning inför styrelsen, af byrån handläggas; dels ock 111

förslag öfver telegrafverkets kassa: rapporter, som hvarje sessionsdag inför styrelsen företes.

Frändragas dessa 189
mål, utgör återstoden kameralärenden 1124
Läggas då dertill de 595

kanslimål, som antagits icke vara af beskaffenhet att böra till den tekniska byrån öfverflyttas, skulle sammanlagda antalet mål, som borde af den administrativa byrån föredragas, kunna beräknas komma att uppgå till 1719.

Varda de mål, som sålunda komme att af hvardera byrån handläggas, fördelade på 305 arbetsdagar, visar det sig att för hvar dag belöpa sig på tekniska byrån icke fullt 4 och

» administrativa » » » 6 mål att bereda, föredraga och med biträde af vederbörande tjenstemän expediera.

Och om äfven — oaktadt antalet till Telegrafstyrelsen inkomna mål, som utgjorde 2,477 år 1874 och 2,639 år 1875, icke nästlidet år uppgått till mer än 2,423 — antagligt är att, med rörelsens tillväxt och telegrafförbindelsernas fortgående utvidgning, antalet ärenden, som böra af Telegrafstyrelsen handläggas, skall komma att i framtiden väsentligen ökas, synes, med afseende å anförda omständigheter, näppeligen förefinnas anledning till farhåga derför att ej, åtminstone under loppet af flera år, ärendena skulle kunna genom de föreslagna två byråarne beredas den behandling, som vederbör.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt hemställer Komitén,

att i afseende å Telegrafstyrelsens organisation må vidtagas den förändring, att nämnda styrelse kommer att utgöras af en generaldirektör, såsom chef för telegrafverket, och af två ledamöter, hvilka äro chefer hvar för en byrå;

att på dessa byråar, hvilka benämnas, den ena tekniska och den andra administrativa byrån, må, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med här ofvan angifna grunder, fördelas de göromål, hvilka böra af Telegrafstyrelsen handläggas;

att i de mål, i hvilkas pröfning generaldirektören deltagar, beslutanderätten må honom ensam tillkomma;

att emellertid byråchef må ega att i protokollet låta anteckna sin uttalade mening i mål, der densamma icke öfverensstämmer med det af generaldirektören fattade beslut, hvilket, der sådant icke blifvit iakttaget, byråchef anses hafva biträd;

samt att byråchef må förklaras berättigad att, utan föregående föredragning inför styrelsen, dels genom remiss eller särskild skrifvelse infordra förklaringar och yttranden i mål, som höra till byråns föredragning, dels ock handlägga en del ärenden, hvilka kunna finnas vara af beskaffenhet att icke påkalla styrelsens pröfning.

*De styrelsen
biträdande
tjenstemännen.*

Då de ärenden, som i allmänhet räknas till kanslimål, skulle, enligt här ofvan framställda förslag, komma att emellan begge byråarne fördelas samt genom *kansliet* borde expedieras mål, tillhörande så väl den ena som den andra byrån, har — i öfverensstämmelse med hvad i Komiténs underdåniga betänkande den 11 November 1875 i afseende å Statskontoret blifvit föreslaget och som vid utfärdandet den 8 December sistlidet år af nådig instruktion för nämnda embetsverk blifvit godkänt — Komitén ansett kansliet kunna och böra utgöra en särskild afdelning, utan att till någondera af de begge byråarne hänföras, i annan mån än att frågor rörande den till kansliet hörande personal böra af chefen för den administrativa byrån föredragas.

Telegrafstyrelsens nuvarande kansli och statistiska afdelning utgöres af en sekreterare, en registrator och aktuarie, en notarie och en statistiker.

Visserligen bör *sekreteraren*, då han frikallas från den honom nu åliggande föredragningsskyldighet, kunna åt arbetet med skrifvelsens uppsättande m. m. egna vida mera tid än hvad som hittills varit fallet. Då emellertid af en sådan Telegrafstyrelsens omorganisation, som Komitén före-

slagit, skulle följa, att äfven största antalet af de skrivelser, hvilka hittills af intendenterna i tjänsteärenden aflåtits, skulle komma att genom det gemensamma kansliet expedieras, anser sig Komitén sakna anledning att i afseende å den egentliga kanslipersonalen föreslå annan förändring än att

dels *notarien* måtte förklaras böra bestrida äfven de göromål, som i allmänhet åligga ombudsman — göromål, hvilka icke inom telegrafverket äro af den omfattning att, vid föredragning den 12 Juli 1875 af Telegrafstyrelsens underdåniga skrifvelse den 14 December nästförutgångna år, Eders Kongl. Maj:t funnit desamma innefatta anledning bifalla styrelsens då gjorda framställning om anställande vid verket af ett särskildt juridiskt biträde,

dels den å kansliafdelningens stat uppförde *statistiker* till administrativa byrån öfverflyttas.

För kameralafdelningen finnas för närvarande å stat uppförde en kamrerare, en kassör och bokhållare, en förrådsförvaltare, en förste och en andre revisor, en förrådsassistent och fem kammarskrifvare.

De göromål, som åligga *förrådsförvaltaren* och *förrådsassistenten*, äro sådana som skulle tillhöra den tekniska byrån; hvadan den förra af dessa befattningar bör till nämnda byrå öfverföras, under det att den senare lär böra indragas och med extra biträde ersättas.

Ehuru en mycket väsentlig del af de med *kamrerarebefattningen* nu förenade göromål, i främsta rummet föredragningen inför styrelsen af alla kamerala ärenden, skulle komma att af chefen för den administrativa byrån öfvertagas, lär — med särskildt afseende derå, att byråchefen komme att föredraga äfven en del af de nu varande kanslimålen och sålunda hindras från att öfvertaga flera af de göromål, som förut kamreraren ålegat — icke kunna å denna byrå undvaras biträde af en andra gradens tjänsteman.

För de egentligen kamerala göromålens handläggning skulle derjemte vara att tillgå den första gradens tjänsteman, hvilken finnes i staten upptagen som *kassör och bokhållare*.

De göromål, som åligga *revisionspersonalen*, äro:

dels granskning af samtliga stationernas kvartalsredovisningar, de inländska stationernas journaler och telegrammer, gränstationernas kontrolljournaler, de kvartalsafräkningar, som upprättas af danska och tyska telegrafverken äfvensom af det nordiska telegrafsällskapet, linieintendenternes årliga medelsredovisningar för anslags- och underhållsmedlen samt sådana räkningar, som genom telegrafverkets hufvudkassa böra liqvideras,

dels ock upprättande, på grund af kontrolljournalerna, af afräkningar med norska och ryska telegrafverken.

Granskningen af de från stationerna inkommande telegramkoncepterna afser hufvudsakligen vinnande af kontroll derå, att icke telegram innehållit flera ord än som för det redovisade portot skolat fortskaffas. Enligt hvad Komitén blifvit meddeladt, medgifver icke antalet vid revisionsarbetet anstälde tjenstemän att årligen mer än omkring en tredjedel af telegramkoncepten för sådant ändamål genomgås. Så riktigt det må vara, att äfven i nämnda afseende en kontroll utöfvas, anser dock Komitén behöfvet deraf att hvar månads telegramkoncept för hvar särskild station underkastas en fullständig dylik granskning icke vara så stort, att därför en tillökning i den arbetsstyrka, som inom revisionskontoret användes, bör ifrågasättas. Då emellertid, utom de begge *revisorerne*, för närvarande till revisionsarbetets förrättande ansetts erfordras biträde af fyra *kammarsskrifvare* jemte två extra biträden, men, enligt den vid regleringen af öfriga embetsverk följda grundsats, kammarsskrifvarebefattningarne böra indragas, anser Komitén, att till bestridande af de förut åt kammarsskrifvare uppdagna revisionsgöromål, som icke lämpligen kunna åt extra biträden anförtros, bör å telegrafverkets stat ytterligare en revisor uppföras.

Den *administrativa byrån* skulle sålunda komma att bestå af en byråchef, en kamrerare, en kassör och bokhållare, en statistiker och tre revisorer.

För hvardera af *linieingenjörerne* är å stat uppfördt ett arfvode af 1,200 kronor.

Derförutom uppbära, enligt hvad Komitén erfarit, de två tjenstemän, hvilka för närvarande äro anstälde såsom ingenjörer, men under tiden bibehålla de dem förut tilldelade ordinarie befattningar såsom telegrafassistenter, den hvardera af dem i sistnämnda egenskap tillkommande aflöning, under det att af anslaget till arfvoden för extra biträden och vikariater utgår ersättning till de personer, som förordnas att, i linieingenjörernes ställe, bestrida stationstjenstgöring.

Utom det att, genom en sådan anordning, icke vinnes önsklig öfversigt öfver de verkliga utgifterna för bestridande af tjenstgöringen särskildt vid styrelsen och särskildt vid stationerna, lär det icke kunna anses för stationstjenstgöringen förmånligt, att sålunda befattning vid telegrafstation af den beskaffenhet, att dess innehafvare pröfvats böra med jemförelsevis högre aflöning förses, år efter annat uppehålls af ett med betydligt lägre arfvode försedt biträde.

Komitén anser derföre den linieingenjörerne tillkommande aflöning böra i sin helhet å styrelsens stat uppföras.

En sådan anordning kan också icke utgöra något hinder för Telegrafstyrelsen att till tjänstgöring såsom linieingenjör beordra stationstjensteman, som dertill finnes lämplig. Genom iakttagande endast deraf, att icke fullmakt å linieingenjörsbefattning utfärdas, kan telegrafverket beredas utväg att, om och när person, som till uppehållande af någon bland dessa maktpåliggande befattningar förordnats, befinnes, till följd af ålder, sjuklighet eller annan omständighet, dertill mindre användbar, uppdraga befattningen som linieingenjör åt annan tjänsteman, hvilken med erforderlig teknisk underbyggnad förenar de egenskaper, som i öfrigt för bestridande af hithörande göromål pröfvas erforderliga.

Med afseende å förut åberopade vigten och angelägenheten deraf, att ifrågavarande befattningar må komma att eftersträfvast af stationstjenstemän, som dertill äro mest lämplige, anser Komitén aflöningen för linieingenjörerne, hvilken till hvardera af dessa tjänstemän för närvarande utgår med sammanlagdt 2,800 kronor, böra i staten upptagas till 4,000 kronor, deraf 2,800 kronor arfvode och 1,200 kronor tjänstgöringspenningar.

Då, på sätt förut blifvit anmärkt, icke hittills funnits nödigt tillsätta flere än två af de å telegrafverkets stat uppförde fyra linieingenjörer;

då det ökade arbete, som af bättre lönade tjänstemän kan fordras, bör hädanefter mindre än tillförne göra en tillökning i antalet af de å styrelsens stat uppförde linieingenjörer behöflig;

då i de fall att nybyggnadsarbeten eller förutvarande telegrafliniers ombyggnad kunde för någon tid påkalla användande af ett större antal ingenjörer, kostnaden för desses aflönande lærer böra utgå af samma anslag, hvaraf öfriga med byggnadsarbetena förenade utgifter bestridas;

och då slutligen, för den händelse att behofvet af fortgående undersökningar rörande telegrafliniernas ledningsförmåga m. m. skulle anses göra nödigt att tillgång bereddtes till ingenjörsbiträde vid flera eller färre stationer i orterna, frågan om beviljande af anslag härtill lærer böra till pröfning förekomma i sammanhang med förslag till aflöningsstat för telegrafstationernas personal,

har Komitén icke funnit någon anledning förekomma att å det förslag till ny aflöningsstat för Telegrafstyrelsen, som nu afgifves, uppföra flere än två linieingenjörer.

Bland den tekniska byråns personal har hittills å stat äfven upptagits en *fysiker* med årligt arfvode af 1,200 kronor.

Denne tjensteman har, enligt 1856 års telegrafreglemente, ålegat dels att tillhandagå med upplysningar och råd i frågor om nya apparaters och metoders införande, äfvensom med annat biträde vid tillfällen, då styrelsen ansett sådant böra påkallas, dels ock att, efter särskildt uppdrag, besörja undervisning och examinering af elever och biträden.

Sedermera har å telegrafverkets stat för år 1874 blifvit »till anstalter för undervisning i telegrafi» uppfördt ett särskildt anslag af 10,000 kronor, som i staterne för åren 1875—1877 blifvit till 15,000 kronor förhöjdt. Af detta anslag disponeras, enligt hvad Komitén inhemtat, årligen 4,400 kronor till arfvode åt undervisningsanstaltens föreståndare.

Häriigenom måste anses hafva blifvit i väsentlig mån förminskade de göromål, för hvilka särskildt biträde af fysikern kunde behöfva påkallas.

De fysikern ålagde göromål, som derefter återstå — hufvudsakligen afgifvande af utlåtande i tekniska frågor, som till hans handläggning remitteras — äro åter af beskaffenhet att svårligen gifva anledning till bibehållande å stat af en särskildt för desammas bestridande afsedd tjensteman.

Om nämligen också vid vissa tillfällen kunna till handläggning af Telegrafstyrelsen förekomma flera och vidtomfattande tekniska frågor, hvilkas lösning påkalla större vetenskapliga insigter i hithörande ämnen än som skäligen kunna förutsättas hos den personal, som till verkets administrerande och till telegraferingens besörjande är afsedd, lär dock icke sällan inträffa, att under en längre tidsföljd något dylikt särskildt biträde ej af behof påkallas.

I väsentlig mån måste ett sådant behof anses hafva förminskats genom den här ofvan nämnda undervisningsanstalten, som är försedd med apparater för kemiska och fysiska experimenter och vid hvilken således med fördel kunna anställas flera af de undersökningar, för hvilka tillförne fysikern anlitas.

Också har, sedan befattningen såsom fysiker blifvit ledig i December månad år 1875, densamma, såsom ofvan blifvit anfördt, icke af Telegrafstyrelsen ansetts böra återbesättas, utan hafva dertill hörande göromål blifvit af föreståndaren för undervisningsanstalten bestridda.

En sådan anordning synes äfven Komitén vara mest lämplig, helst — för den händelse att vid något tillfälle de fysikern förut åliggande göromål skulle i högre grad än vanligt taga föreståndarens för undervisningsanstalten tid i anspråk — utväg icke lärers saknas att, genom användande af extra biträde för besörjande af någon del utaf undervisningen, bereda

föreståndaren den lindring i de honom åliggande göromål, som af sådan anledning kan finnas behöflig.

Komitén, som anser att — der undantagsvis någon gång för en eller annan teknisk frågas lösning skulle påkallas biträde, som icke kan af föreståndaren för undervisningsanstalten lemnas — lämpligast är, att sådant biträde särskildt ersättes, finner derföre, under nu varande förhållanden, befattningen såsom fysiker icke böra å förslaget till ny stat för telegrafverket upptagas.

Personalen å den *tekniska byrån* skulle sålunda komma att utgöras af en byråchef, två linieingenjörer och en förrådsförvaltare.

Under det att, med inberäkning af verkets chef, antalet af de å Telegrafstyrelsens stat för närvarande uppförde ordinarie embets- och tjänstemän utgör 23, skulle, i händelse här ofvan ifrågakända omreglering vunne godkännande, detta antal komma att till 15 nedgå.

Den å Telegrafstyrelsens stat uppförda vaktbetjening utgöres af

en förrådsvaktare med arfvode af 800 kronor,

en förste vaktmästare 600 »

och två andre vaktmästare, hvardera 500 »

hvarjemte samtliga desse betjente äro berättigade till ålderstillägg, som utgår efter tio års tjänstgöring med 100 och efter femton års med 200 kronor.

Då såsom biträde vid förrådsförvaltningen synes böra kunna användas hvilken som helst af styrelsens betjente, som dertill finnes mest lämplig, har Komitén ansett samtliga vaktbetjente, i hvilkas antal någon inskränkning icke synes af omständigheterna medgifvas, böra i staten upptagas såsom vaktmästare, med högre arfvode för den af dem, som till förste vaktmästare utses.

Bland de villkor för åtnjutande af aflöning enligt ny stat, hvilka dels vid pröfning af Komiténs förut afgifna förslag blifvit stadgade för tjänstemän inom vissa centrala embetsverk, dels ock blifvit af Komitén föreslagna för tjänstemän inom andra sådana verk, förekommer äfven det, att tjänsteman skall, då han uppnått 65 lefnads- och minst 35 tjänsteår, vara förpliktad att med oafkortad lön såsom pension från tjänsten afgå, derest icke Eders Kongl. Maj:t eller vederbörande embetsverk, om det tillkommer detsamma att afskedet utfärda, finner skäligt låta dermed anstå, för såvidt och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjänsten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och är villig att i tjänsten kvarstå.

Om i afseende å öfriga styrelseverk statens intresse ansetts påkalla,

*Allmänna
grunder och
villkor för löne-
regleringen.*

att tjänsteman, hvars arbetsförmåga blifvit genom en mera framskriden ålder väsentligen förminskad, må kunna, mot åtnjutande af skäligt underhåll, ur tjensteutöfning försättas,

och om med billighet funnits förenligt, att tjänstemännen vid andra embetsverk, efter en längre tids arbete i det allmännas tjänst, komma i åtnjutande af ett efter tjenstegraden afpassadt understöd för deras återstående lifstid,

synes icke någon anledning förefinnas hvarföre icke enahanda grundsatser skulle göras gällande äfven i afseende å Telegrafstyrelsens personal.

Hvad telegrafpersonalen angår förekommer emellertid, att genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga reglemente den 23 Oktober 1874, blifvit för telegrafverket fastställd en särskild pensionsinrättning, afseende såväl Telegrafstyrelsens personal som de vid stationerna anställde tjänstemän och betjente. Enligt detta reglemente äro uti inrättningen delegare dels alla de, som efter reglementets utfärdande anställas i telegrafverkets ordinarie tjänst, dels ock de, hvilka, i sådan tjänst redan förut anstälde, antingen efter 1874 års slut vunnit befordran till högre tjenstegrad eller på annat sätt erhållit minst 300 kronors tillökning i förut åtnjuten aflöning, eller ock, utan att hafva erhållit löneförhöjning till nämnda belopp, anmält sig till inträde i inrättningen. Delegarne äro indelade i två klasser, A och B, till hvilken sistnämnde klass räknas linieintendenterna samt linie- och stationspersonalen, hvaremot till klassen A hänföras generaldirektören samt de vid styrelsens kansli- och kameralafdelningar anställde tjänstemän, jemte vaktbetjeningen hos styrelsen och vid stationerna. Utom det att från och med år 1875 af telegrafmedel till pensionsinrättningen utgår ett årligt belopp, motsvarande 5 procent af telegrafverkets portoinkomst, af hvilket belopp högst $\frac{3}{10}$ utgör ständigt pensionsbidrag och återstoden tillgodo-kommer inrättningen endast för så lång tid, som åtgår till betalning af de retroaktivaavgifter, hvilka utöfver delegarnes ordinarie årsavgifter och tilläggsavgifter, på grund af uppflyttning i högre löneklass, erfordras för pensionering af den vid reglementets utfärdande i telegrafverket anställda personal, utgöras pensionsinrättningens tillgångar hufvudsakligen af delegarnes berörde års-, tilläggs- och retroaktivaavgifter. Af dessa avgifter uppgå de årliga för klassen A till 3 procent af den mot aflöningen svarande pension och för klassen B från 5,2 till 6 procent, allt efter delegarnes olika ålder vid tillträdet af ordinarie tjänst i verket.

Hel pension, hvilken tillfaller delegare af klassen A efter sammanräknade 105 och delegare af klassen B efter 95 lefnads- och tjensteår, utgår med 60

procent af hela aflöningen — lön eller arfvode jemte ålderstillägg och tjänstgöringspenningar — der denna aflöning ej öfverstiger 4,000 kronor, med ett belopp af 2,400 kronor till tjänsteman, hvars aflöning öfverstiger 4,000, men ej 5,000 kronor, men i öfriga fall med 48 procent af aflöningen.

Med hälften af här ofvan uppgifna belopp utgår pension till tjänsteman, hvilken, på grund deraf att han i telegrafverkets tjänst ådragit sig kroppsskada eller sjuklighet och icke vidare kan behörigen sköta sin befattning, före den i allmänhet stadgade lefnads- och tjänsteåldern erhåller afsked ur telegrafverkets tjänst.

Skulle för pensions erhållande Telegrafstyrelsens tjänstemän fortfarande åligga att såsom delegare i telegrafverkets pensionsinrättning qvarstå och till dess kassa årligen bidraga med icke obetydliga belopp, under det att tjänstemän i en del andra embetsverk, utan dylikt betungande, vid viss ålder komma i åtnjutande af pension, som dertill utgår med betydligt högre belopp, blefve de senares ställning i väsentlig mån fördelaktigare och deras arbete i det allmännas tjänst bättre lönadt, än förhållandet skulle blifva med Telegrafstyrelsens tjänstemannapersonal.

Sedan Komitén uti sitt den 12 December 1874 afgifna underdåniga betänkande angående lönereglering m. m. för rikets Hofrätter samt Krigshofrätten framställt förslag såväl i fråga om den ålder och öfriga villkor, som, hvad angår Hofrätternas embets- och tjänstemän, borde erfordras för erhållande af full pension på indragningsstat, som ock rörande den fyllnadspension, hvilken jemte det från civilstatens pensionsinrättning utgående belopp, borde tillfalla tjänsteman, som vid tidigare år afgår, har — såsom det vid Eders Kongl. Maj:ts nådiga proposition till 1876 års Riksdag angående statsverkets tillstånd och behof fogade statsrådsprotokoll öfver justitiedepartementens ärenden den 10 December 1875 utvisar — då en förmanligare pensionsreglering icke ensamt för Hofrätterna borde ifrågasättas, och detta aldra minst om en sådan anordning förutsatte, att den för civilstaten gemensamma fond skulle komma att, till andras förfång, till fördel för Hofrätterna starkare anlitas, Eders Kongl. Maj:t funnit skäligt i nåder förordna, att Komiténs omförmälda förslag, hvilket ansetts förtjent af synnerligt afseende, borde till Finansdepartementet öfverlemnas för att tagas i öfvervägande vid fråga om en gemensam reglering af civilstatens pensionsväsende.

Då således en allmän reglering af pensionsförhållandena för samtliga statens civile embets- och tjänstemän torde i en nära framtid vara att

förvänta, har Komitén ansett sig icke böra framställa något särskildt, från Komiténs i detta hänseende förut gjorda hemställanden afvikande förslag i fråga om pensioneringen af Telegrafstyrelsens embets- och tjänstemän, utan endast omförmåla berörda förhållande för den åtgärd, hvartill vid nämnde reglering detsamma kan finnas böra föranleda.

Under åberopande af hvad Komitén i sitt underdåniga betänkande angående lönereglering m. m. för Generalpoststyrelsen anført rörande framdeles möjligen ifrågakommande förening af post- och telegrafverken under en gemensam styrelse, hemställer derföre Komitén, det måtte, i sammanhang med fastställandet af förnyad aflöningsstat för Telegrafstyrelsen, stadgas,

att embets- och tjänsteman vid Telegrafstyrelsen skall dels vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jemkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af styrelsen eller dess särskilda afdelningar eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, dels ock vara förpligtad att — derest i en framtid verkets ställning inom förvaltningen så förändras, att detsamma antingen med styrelsen för postverket förenas eller ej längre kan såsom sjelfständigt embetsverk anses — med bibehållande af den tjänstegrad och aflöning han innehar, efter förändrad arbetsordning sköta de med tjänsten förenade göromål;

att med embete eller tjänst i Telegrafstyrelsen icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, ej heller annan tjänstebefattning, med mindre den finnes icke vara hinderlig för fullgörande af tjänstgöringen i styrelsen; dock att tjänsteman, som vid den nya löneregleringens inträdande redan innehar tjänst utom styrelsen, må densamma bibehålla, så länge den icke är för tjänstgöringen i styrelsen hinderlig;

att aflöningarne för Telegrafstyrelsens embets- och tjänstemän samt betjente fördelas i lön och tjänstgöringspenningar, hvilka senare få uppbäras endast för den tid tjänstens innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den, som tjänsten förrättat;

att den, som af sjukdom hindras att sin tjänst förrätta, eger uppbära hela lönen, men att den, som eljest undfår ledighet för svag helsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag, kan förpligtas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som för tjänstens förrättande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras i följd af embetsresor eller för beredande af semester, tjänsteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning inom Telegrafstyrelsen, densamma, emot åtnjutande, i förstnämnda fall, af de för befattningen anslagne tjänstgöringspenningar, men eljest af deremot svarande belopp, i stället för egna tjänstgöringspenningar, bestrida, dock ej längre än tre månader under ett år;

att, der förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af samma tjänst anses böra medgifvas, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under vilkor att innehafvaren mera än fyra år af denna tid sjelf bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan eger rum, efter ytterligare fem år, på samma vilkor, under iakttagande, hvad såväl den ena som den andra förhöjningen angår, deraf att den högre aflöningen ej får tillträdas förrän vid början af kalenderåret näst efter det den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; börande löntagaren dervid tillgodoräknas den tid, som före den nya statens utfärdande förflutit från hans tillträde till tjänsten, vare sig på grund af fullmakt eller konstitutorial eller på grund af förordnande i följd af frågan om verkets omorganisation;

att tjänsteman skall, då han uppnått 65 lefnads- och minst 35 tjänsteår, vara förpligtad att med oafkortad lön såsom pension från tjänsten afgå, Eders

Kongl. Maj:t eller Telegrafstyrelsen, der det tillkommer denna att afskedet utfärda, dock obetaget att låta med detsamma anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjensten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i densamma qvarstå; samt

att semester må åtnjutas af verkets chef äfvensom tredje och andra gradens tjenstemän under en och en half månad samt af första gradens tjenstemän under en månad årligen.

*Vikariat,
extra biträden m. m.*

Utom det att, enligt hvad här ofvan blifvit föreslaget och i enlighet med förut vid embetsverkens omorganisation följda grunder, en förrädsassistent och fem kammarskrifvare skulle indragas samt följaktligen det arbete, som hittills af desse tjenstemän förrättats, borde — i den mån icke, hvad kammarskrifvarne angår, dessens tjenstgöring kunde på den föreslagne nye revisorn öfverflyttas — af *extra biträden* öfvertagas, förekommer redan nu inom Telegrafstyrelsen icke obetydligt arbete, som af dylika biträden förrättas.

Till aflönande af dessa biträden, sex till antalet, utgår af det å telegrafverkets stat till »arfvoden för extra biträden och vikariater» uppförda förslagsanslag för närvarande 6,600 kronor; hvarförutom för aflönande af två skrifbiträden åt intendenterna finnes å staten uppfördt ett särskildt anslag af 2,000 kronor.

Visserligen bör i någon mån behovet af extra biträdens användande kunna minskas derigenom, att sekreteraren och kamreraren befrias från föredragningskyldigheten och följaktligen mera än förut sättas i tillfälle egna sin tid åt andra göromål. Likaså anser Komitén enahanda förmån kunna vinnas genom någon förenkling i arbetssättet, särdeles hvad angår protokollsföringen, som nu, utan att i de flesta fall göra anlitandet af registratoret umbärligt, verkställas med en omständlighet, som icke kan vara behöflig och som ej inom flera andra, liknande verk förekommer. Äfven derigenom att icke, såsom nu sker, skriftliga memorial i en stor del ärenden till styrelsen afgifvas af tjenstemän, som sjelfve verkställa föredragning inför styrelsen, kan utan tvifvel icke ringa skrifarbete besparas.

Sådant oaktadt lär emellertid äfven framgent i ej obetydlig mån af behof påkallas användande inom Telegrafstyrelsen af äfven extra biträden. Särskildt kan, åtminstone för någon tid, sådant i hög grad blifva fallet,

derest erfarenheten skulle visa det vara nödigt att, för en längre eller kortare tidsföljd, underkasta telegramkoncepterne för flera eller färre stationer en fullständigare granskning än som, enligt hvad här ofvan blifvit anfördt, i allmänhet anses böra ifrågakomma.

Så väl med afseende å sist anförda omständighet, som ock med hänsyn till de vexlingar, rörelsen under olika tider är underkastad, och telegraftrafikens i allmänhet växande omfång, anser Komitén att, på sätt äfven i afseende å Generalpoststyrelsen blifvit föreslaget, anslaget till vikariatsersättning, till extra biträden och till renskrifningskostnad bör såsom förslagsanslag å staten uppföras. Och torde utgifterna å samma anslag kunna till 12,000 kronor beräknas.

I afseende å dispositionen af det å postverkets nuvarande stat uppförda förslagsanslag till extra biträdens aflönande finnes, genom § 29 mom. 2 och 3 af nådiga instruktionen den 5 December 1873, föreskrifvet dels att aflöningen till extra biträde icke i något fall må bestämmas till belopp, öfverstigande hvad som å stat finnes för kontorsskrifvare anslaget, dels ock att efter hvart års utgång skall hos Eders Kongl. Maj:t göras underdånig anmälan rörande fördelningen af de medel, som till extra biträdens aflönande blifvit använde.

Komitén, som anser att i afseende å ett anslag, för hvilket icke beloppet blifvit i förväg begränsadt, kunna och böra ifrågakomma särskilda bestämmelser, som i afseende å anslag, de der icke kunna öfverskridas, ej pröfvats erforderliga, hemställer derföre,

att, med upptagande till 12,000 kronor af anslaget till vikariatsersättningar, extra biträden och renskrifningskostnad, måtte i afseende å dispositionen af samma anslag meddelas bestämmelser, som hufvudsakligen öfverensstämma med ofvan åberopade föreskrifter i den för Generalpoststyrelsen gällande instruktion.

Rörande de aflöningsförmåner, som anses böra linieingenjörerne tillkomma, har Komitén haft tillfälle här ofvan utlåta sig. Öfriga embeten och tjänster hos Telegrafstyrelsen, hvilka antingen förut finnas å stat uppförde och antagits böra bibehållas eller hvilkas inrättande föreslagits, äro sådana, till hvilka motsvarighet förefinnes inom andra embetsverk, som nyligen blifvit omorganiserade eller för hvilka förslag till ny aflöningsstat af Komitén afgifvits. Och då icke några särskilda omständigheter före-

Stat.

komma som, hvad Telegrafstyrelsens personal angår, påkalla afvikelse från förut antagna grunder för aflöningsbeloppens fastställande, hemställer Komitén,

att aflöningen för Telegrafstyrelsens ordinarie embets- och tjenstemän samt betjente må bestämmas i enlighet med härhos under litt. A bifogade statsförslag.

Vid en jemförelse emellan slutsumman af nämnda statsförslag och de belopp som, ehuru icke alla uppförda å styrelsens stat, enligt bilagan litt. B till tjenstemän och betjente hos Telegrafstyrelsen dels redan nu utgå, dels — derest de två nya linieingenjörsbefattningarne samt befattningen som fysiker blefve tillsatta — skulle komma att utgå, visar sig att, då nu varande utgifterna, på förenämnda sätt beräknade, uppgå till

kronor 80,485,

men nu afgifvande statsförslag slutar på en summa af » 78,300,

skulle genom den föreslagna omregleringen uppkomma

en minskning i utgift af kronor 2,185.

Vid denna jemförelse har emellertid, lika så litet i afseende å Telegrafstyrelsen som i afseende å andra embetsverk, för hvilka löneregleringsförslag afgifvits, tagits eller kunnat tagas hänsyn till utgifterna för beredande af ålderstillägg åt embets- och tjenstemän samt betjente; utan lärers för bestridande af dessa utgifter, hvilka redan ega någon motsvarighet i den äfven nu de lägre tjenstemännen och vaktbetjeningen hos Telegrafstyrelsen medgifna förmån af ålderstillägg, särskildt förslagsanslag böra, såsom hittills, å telegrafverkets stat uppföras.

*Särskilda be-
stämmelser an-
gående tjenst-
göringsskyl-
dighet m. m.*

Hvad angår öfriga, i sammanhang med frågan om lönereglering för embetsverkens personal, af Komitén i förut afgifna betänkanden gjorda framställningar, förekommer i de flesta fall icke anledning att för detta verk ifrågaställa någon afvikelse från hvad i sådant afseende förut blifvit föreslaget.

Komitén hemställer derföre ock, det stadgas måtte,

att första gradens tjenester hos Telegrafstyrelsen må tillsättas genom fullmakt, utfärdad å befattning inom denna grad, med Telegrafstyrelsen förbehållen rätt att anställa fullmaktsinnehafvaren till tjenstgöring tills vidare såsom notarie och ombudsman, registrator

och aktuarie, kassör och bokhållare, statistiker, revisor eller förrådsförvaltare;

att enahanda rätt tillkommer Telegrafstyrelsen hvad angår de nu varande tjänstemän af motsvarande grad, hvilka öfvergå på den nya aflöningsstaten;

att, då generaldirektören är utöfver fjorton dagar förhindrad att sitt embete utöfva, derom skall hos Eders Kongl. Maj:t göras underdånig anmälan;

att, då byråchef af en eller annan anledning är från byråchefsbefattningens utöfvande hindrad, styrelsen eger att som vikarie för honom under högst en och en half månad förordna annan ordinarie tjänsteman inom verket; men att, om dylikt vikariat blifver för längre tid behöfligt eller fråga är om sådant förordnande för tjänsteman utom verket, styrelsen skall derom hos Eders Kongl. Maj:t göra underdånig framställning; samt

att uppgifter till bevillningsberedningarne må inom Telegrafstyrelsen upprättas endast beträffande tjänstemän och betjente, som tillhöra eller tillhört centralverket.

Genom 1856 års Telegrafreglemente har ensamt åt linieintendenterne uppdragits att, minst en gång om året, verkställa inspektion af linierna och stationerna. Då emellertid telegrafverkets chef är Eders Kongl. Maj:t i främsta rummet ansvarig därför att telegrajtjensten med den skicklighet och noggrannhet förrättas och telegrafmaterielen i det skick underhålles, att telegrafverkets ändamål fullständigt uppfylles, samt derjemte chefen, hvilken eger att antaga och förordna samtliga tjänstemän vid stationerna, företrädesvis bör sättas i tillfälle inhemta kännedom om personalen och det sätt hvarpå tjänstemännen, äfven i orterna, fullgöra de dem åliggande skyldigheter, måste ock anses önskligt att, så mycket lämpligen ske kan, inspektionsresorna af generaldirektören verkställas.

*Inspektions-
resor.*

I hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad förut, särskildt hvad Generaltullstyrelsen angår, blifvit föreslaget och hvad redan i afseende å Generalpoststyrelsen finnes föreskrifvet, hemställer därför Komitén om meddelande af den föreskrift,

dels att inspektionsresor till orterna må af generaldirektören företagas, då han så nödigt finner och hans öfriga embetsgöromål det medgifva; dock med iakt-

tagande deraf att, före sådan resas anträdande, derom göres anmälan hos chefen för Eders Kongl. Maj:ts Finansdepartement;

dels ock att generaldirektören eger, då omständigheterna dertill föranleda, uppdraga åt någon af byråcheferne eller annan telegrafverkets tjänsteman att dylik resa verkställa.

*Räkenskapen
och dess revision.*

Sedan, med anledning af ifrågasatt tidigare afslutande af statens räkenskaper i allmänhet, Statskontoret i skrifvelse den 27 Maj 1875 begärt yttrande af Telegrafstyrelsen, i hvad frågan rörde telegrafverkets räkenskaper, har under den 1 Oktober samma år styrelsen till svar meddelat, att något hinder icke mötte för dess räkenskapers afslutande och ordnande så tidigt, att årsredogörelsen för de under styrelsens förvaltning ställda medel kunde före den 1 Maj påföljande året till Kammarrätten ingifvas.

Med särskildt afseende på telegrafverkets antagligen fortfarande utveckling och deraf ökad räkenskapsarbete, kan det icke annat än anses önskligt att, på det förenämnda ändamål måtte så mycket säkrare uppnås, telegrafstationernas räkenskaper upprättades och afslutades för hvarje månad samt derefter genast insändes till styrelsen, som sålunda sattes i tillfälle att låta efter hand under årets lopp verkställa bokföringen och granskningen af samma räkenskaper, så att vid årets utgång endast återstode att bokföra och granska sista månadens räkenskaper samt att afsluta hufvudboken.

I sammanhang med behandlingen af frågan rörande omreglering af Kammarrätten och ordnande af revisionen af statens räkenskaper i allmänhet lär Komitén komma i tillfälle att närmare yttra sig om revisionen af telegrafverkets räkenskaper, af hvilkas bilagor en del eller telegramkoncepterne enligt gällande reglemente böra hemlighållas och följaktligen icke lära kunna blifva föremål för öfverrevision. I öfverensstämmelse med hvad i fråga om åtskilliga andra embetsverks räkenskaper föreslagits, hemställer derföre Komitén för närvarande endast om meddelande af föreskrift derom,

att telegrafstationernas kassaförslag gifves den uppställning, att desamma utgöra fullständiga, afslutade räkenskaper för hvarje månad; samt

att Telegrafstyrelsens räkenskaper med tillhörande verifikationer, för såvidt de äro underkastade öfverrevi-

sion, skola, efter hand som de inkomma och så snart de blifvit för den styrelsens tjenstemän åliggande bokföring och revision använde, till Kammarrätten öfverlemnas eller ock, der sådant af Kammarrätten påkallas, i styrelsens lokal hållas tillgängliga för verkställande af den revision, som med afseende å dem åligger Kammarrättens öfverrevisionsdepartement.

På hufvudsakligen enahanda grunder som, hvad postverket angår, blifvit i betänkande den 5 nästlidne Mars anförde, anser Komitén

hvarken böra ifrågasättas någon direkt leverering till riksbanken från telegrafstationerna af medel, som vid desamma inflyta,

eller anledning förefinnas att föreslå någon förändring i de genom Kongl. kungörelsen den 12 Maj 1865 meddelade bestämmelser rörande vilkoren för vinnande af anställning hos Telegrafstyrelsen.

Telegrafstyrelsens till Komitén remitterade skrifvelse den 1 December 1873 jemte de tre särskilda anföranden, innefattande afvikelser från Komiténs beslut, hvilka blifvit af ledamöter i Komitén afgifna, varda härhos underdånigst bifogade; och Komitén framhårdar med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåtar

WILHELM ROOS.

D. NORDLANDER.

ERIK LJUNGSTEDT.

O. R. HAMMAR.

LISS OL. LARSSON.

Aug. Hagman.

Förslag till Stat

för Telegrafstyrelsen, att tillämpas från och med år 1879.

	Lön.	Tjenstgöringspenningar.	Summa.	
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	
Generaldirektören	6,200	2,800	9,000	
Tekniska Afdelningen:				
1 Byråchef	4,400	2,000	6,400	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 linieingeniör arfvode 4,000 kr., hvaraf 1,200 kr. tjenstgöringspenningar	—	—	4,000	
1 d:o d:o d:o	—	—	4,000	
1 Förrädsförvaltare	1,800	1,200	3,000	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
Administrativa afdelningen:				
1 Byråchef	4,400	2,000	6,400	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 Kamrerare	3,000	1,500	4,500	
1 Kassör och bokhållare	1,800	1,200	3,000	
1 Statistiker	1,800	1,200	3,000	
1 Revisor	1,800	1,200	3,000	
2 d:o	3,600	2,400	6,000	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
Kansliet:				
1 Sekreterare	3,000	1,500	4,500	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 Notarie och ombudsman	1,800	1,200	3,000	
1 Registrator och aktuarie	1,800	1,200	3,000	
Vikariatsersättning, arvoden till extra biträden och renskrifningskostnad förslagsvis				
	—	—	12,000	
1 Förste Vaktmästare	800	300	1,100	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 Vaktmästare	500	300	800	
2 d:o	1,000	600	1,600	
Summa	—	—	78,300	

Särskilda meningar

af

1:o **D. Nordlander.**

Då Komitén i nu förevarande underdåniga betänkande, med åberopande af hvad Komitén i sitt den 5 sistlidne Mars afgifne underdåniga förslag angående lönerreglering m. m. för Generalpoststyrelsen anført rörande frågan om en framdeles möjligen förestående förening af post- och telegrafverken under en gemensam styrelse, föreslagit vissa bestämmelser, som med nämnde fråga ega sammanhang, har jag ansett mig böra uttala min, ifrån Komiténs något afvikande, åsigt rörande detta ämne samt för sådant ändamål först göra en kort sammanfattning af hvad i detta hänseende blifvit anfördt i Komiténs sist nämnde betänkande.

Sedan cheferna för post- och telegrafverken den 30 November 1868 till Kongl. Maj:t inkommit med en infordrad fullständig utredning angående fördelarne och olägenheterna af de båda verkens förening under en gemensam styrelse, har denna fråga blifvit inför Kongl. Maj:t föredragen den 22 December 1869 och sedermera, uppå framställning af 1871 års Riksdag, upptagen till förnyad nådig pröfning den 3 November 1871, dervid Kongl. Maj:t förklarade att, som frågan om de begge verkens förening för icke länge sedan blifvit pröfvad och några förändrade förhållanden sedan dess ej inträdt, samt då icke ens vid något af nämnda verk chefsplatsen vore ledig, Kongl. Maj:t fann någon åtgärd i anledning af Riksdagens omförmälda framställning ej påkallas.

Sedermera har Kongl. Maj:t, efter Riksdagens hörande, genom nådigt Bref af den 6 Juni 1873 meddelat närmare föreskrifter rörande villkoren för vissa post- och telegraftjänsters förening.

Efter att fullständigt hafva redogjort för dessa föreskrifter, hvilka endast afsågo förening af tjänster vid de lokala, mindre post- och telegrafanstalterna, framhåller Komitén vidare hurusom, enligt hvad Komitén

haft tillfälle inhemta, under den tid af något mer än tre och ett halft år som förflutit efter utfärdandet af berörda nämnda författning, 3 befattningar såsom postexpeditörer blifvit med telegrafistbefattningar å samma orter förenade, tvenne förenade post- och telegrafanstalter anordnats inom särskilda stadsdelar i Stockholm, äfvensom å ett mindre antal orter befattningarne såsom poststationsföreståndare öfvertagits af der förut anstälde telegrafister. Häraf finner Komitén anledning yttra att

»Omförmälda omständigheter synas Komitén gifva ökadt stöd åt det i Riksdagens åberopade skrifvelse den 10 Maj 1871 uttalade antagande att, så länge icke öfverstyrelsen för post- och telegrafverken är gemensam, någon sammanslagning i större utsträckning af post- och telegrafanstalter svårligen skall varda åvägabragt»;

hvarefter Komitén föreslår åtskilliga åtgärder till förberedande och underlättande af en framtida förening af de begge styrelserna.

Denna Komiténs åsigt kan jag icke dela, emedan jag anser det anmärkta förhållandet, att hittills endast ett fåtal post- och telegraftjänster blifvit förenade, blott i en ganska ringa mån vara beroende deraf, att de båda verken icke äro stälde under en gemensam öfverstyrelse. Ifrån Telegraftstyrelsens sida har för visso icke någon svårighet mött för en dylik förening af tjänster, der sådan lämpligen kunnat ega rum; och hvad särskildt beträffar de mindre post- och telegrafanstalterna, nemligen poststationer och 3:dje klassens telegraftstationer, lär en i större skala utsträckt förening af sådana anstalter så mycket mindre böra anses hindrad deraf, att de båda verken hafva särskilda styrelser, som icke ens någon skriftväxling, än mindre något styrelsernas sammanträde ansetts behöfva ega rum i de fall då Generalpoststyrelsen funnit lämpligt att till föreståndare för poststation å ort, der äfven finnes statstelegraftstation, förordna der anställd telegrafist.

Vid telegrafverket, likasom inom de flesta andra med en talrik personal försedda statens embetsverk, finnes ett stort antal tjänstemän, hvilka äfven innehafva andra befattningar i statens tjänst och således subordnera under olika styrelser. Förutom de telegraftjänstemän, hvilka tillika tjänstgöra vid postverket, äro många anstälde såsom lärare vid statens skolor, andre vid tullverket o. s. v. Hvad särskildt postverket beträffar, så äro befattningarne såsom post-expedient och stations-inspektör vid ett stort antal jernvägsstationer förenade, utan att det därför blifvit ifrågasatt att en sammanslagning af Generalpoststyrelsen och Styrelsen öfver statens jernvägstrafik borde ega rum.

Då i betraktande tagas de väsentliga olikheter, som förefinnas i sättet för tjänstgöringen vid post- och telegrafverken och särskildt den tekniska utbildning, som fordras af tjänstemännen vid sistnämnde verk, torde lätt inses, att de svårigheter, som kunna uppstå vid sammanslagning af post- och telegrajtjenster, ingalunda skulle helt och hållet häfvas genom de båda verkens ställande under en gemensam styrelse, och jemväl torde ifrågasättas huruvida det vore möjligt att åstadkomma en sådan gemensamhet emellan dessa förvaltningar, att icke i alla fall hvardera verket måste de facto hafva sin särskilda styresman, öfver hvilken ställes en gemensam öfverstyrande chef. På annat sätt har icke heller i de länder, der en nominel förening af post- och telegrafverken egt rum, en sådan organisation kunnat åvägabringas, hvarpå jag tillåter mig anföra några exempel.

Sålunda utgöra i Tyskland »das General Post Amt» och »das General Telegraphen Amt» under hvar sin särskilda chef de egentliga styrelserna under öfverstyrelse af »der General Postmeister», som innehar ett sjelfständigt tyskt riksembete.

I England är organisationen nära analog med den nyssnämnde och den gemensamme, högste chefen för post- och telegrafverken, »the General Postmaster» innehar såsom sådan plats bland ministrarne.

I Österrike äro äfven de båda ifrågavarande verken, hvilka der höra under handelsministerium, stälde under en gemensam styrelse med särskilda afdelningschefer. Der finnes dessutom en General Inspektor öfver telegraflinierna, hvilken har öfverinseendet öfver hela telegrafmaterielen.

I Danmark bilda post, telegraf, jernvägar och allmänna arbeten en särskild grupp inom statsförvaltningen under gemensam öfverstyrelse, som utgör en afdelning af inrikesministerium. Hvardera af dessa förvaltningsgrenar har likväl sin särskilde styresman med ganska vidsträckt myndighet. Likaså äro äfven i Belgien post, telegraf och jernvägar stälde under samma öfverstyrelse, som der tillhör ministeriet för allmänna arbeten.

Huruvida någon verklig fördel, vare sig i administratift eller ekonomiskt hänseende, vore att vinna genom införandet i Sverige af en med de förenämnde utländska förvaltningarne likartad organisation af post- och telegraf- samt möjligen äfven jernvägsstyrelserna, tillåter jag mig nu icke att bedöma, helst denna fråga synes mig ligga utom området för det af Kongl. Maj:t åt Komitén lemnade nådiga uppdrag.

Men då det förut omnämnda, af cheferna för Post- och Telegrafstyrelserna den 30 November 1868 gemensamt afgifna yttrandet synes ådaga-

lägga, att, åtminstone hvad särskildt rörer telegrafverket, olägenheterna af de båda verkens i fråga satta förening skulle komma att öfverväga fördelarne,

då Kongl. Maj:t, vid förnyade pröfningar af denna fråga, funnit någon åtgärd till inrättande af en för båda verken gemensam styrelse icke böra vidtagas, samt

då ifrån Riksdagens sida någon förnyad framställning, i samma syftning som förut omnämnda 1871 års skrifvelse, icke blifvit gjord, hvaremot Riksdagen sedermera vid åtskilliga tillfällen, i frågor rörande telegrafverket, fattat beslut, som häntyda på att Riksdagen ingalunda afser ett fullständigt införlifvande af nämnde verk med postverket, och bland hvilka här blott må nämnas: beviljandet vid 1874 års Riksdag af årligt anslag utaf telegrafmedel till bildande af en särskild pensionsinrättning för telegrafverket, samt antagandet vid senaste Riksdag af, bland andra, den grundlagsförändring, hvarigenom telegrafverket upptagits bland de uti § 35 af Regeringsformen uppräknade särskilda embetsverk, hvilkas chefer innehafva förtroendesysslor,

torde den af Komitén framhållna omständigheten, att en sammanslagning i större utsträckning af post- och telegrafanstalter ännu icke blifvit åvägabragt, icke böra betraktas såsom tillräckligt skäl för vidtagande af särskilda åtgärder till förberedande och underlättande af de båda verkens förening under en gemensam öfverstyrelse, helst den nödiga sammanhållningen uti frågor, som röra verken gemensamt, lär fortfarande som hittills kunna utöfvas af Chefen för Finans-Departementet, hvarunder begge förvaltningarne lyda.

Telegrafverket är en i grunden *teknisk* inrättning, hvilkens ekonomiska bestånd likasom dess förmåga att genom en snabb, säker och omfattande telegrambefordring uppfylla sin bestämmelse i väsentligaste mån betingas af det sätt, hvarpå verkets tekniska angelägenheter blifva tillgodosedda. I fråga om en organisation af telegrafverket borde därför den tekniska delen deraf tillvinna sig ett särskildt afseende.

Uti Löneregleringskomiténs förslag synes mig emellertid alltför stor inskränkning vara gjord uti personalen på den tekniska afdelningen inom telegrafstyrelsen, för att icke betänkliga olägenheter deraf skulle kunna

uppstå. Å nämnde afdelning upptagas i nuvarande stat två intendent, en fysiker och fyra linieingenjörer, hvilken personal af Komitén föreslås att inskränkas till en byråchef och två linieingenjörer, hvarjemte förrådsförvaltaren, som för närvarande tillhör den kamerala afdelningen, skulle öfverflyttas till den tekniska. De föredragningsgöromål, som nu åligga begge intendenterna, skulle komma att öfvertagas af tekniska byråchefen ensam, till hvilkens föredragning dessutom skulle öfverflyttas åtskilliga af de ärenden, som nu föredragas af sekreteraren, äfvensom de mål, hvilka röra materialförvaltningen. En följd häraf torde blifva att denne tjänstemans tid kommer att nästan uteslutande upptagas af de s. k. löpande göromålen och att han vid ofta förekommande tekniska frågor, som fordra fullständig utredning af sakkunnig person, icke sjelf kan sysselsätta sig dermed, utan behöfver dertill biträde inom byrån. Linieingenjörerna kunna härvid icke påräknas, ty desse tjänstemän äro under större delen af året upptagna af förrättningar å linierna och vid stationerna, och hafva under sin tjänstgöring vid styrelsen full sysselsättning med liniematerielens matrikulering och redovisning, arbets- och kostnadsförslags upprättande, ritningars uppgörande m. m. För de göromål af teknisk natur, hvilka fordra speciel sakkännedom och hvilkas omsorgsfulla behandling är för telegrafverkets tidsenliga utveckling af stor vikt, skulle således inom »tekniska byrån» icke finnas någon tjänsteman att anlita.

Komitén har antagit att den provisoriska anordning, som af Telegrafstyrelsen under afvaktan på den nya regleringen blifvit vidtagen, att nemligen åt föreståndaren för telegrafverkets undervisningsanstalt uppdraga de åligganden, som tillkomma verkets fysiker, skulle framgent kunna fortfara, och att härigenom styrelsens behof af biträde för tekniska frågor behandling kunde blifva tillgodosedt. Men det synes mig mindre lämpligt att vid en ny organisation af ett styrelseverk beräkna så fåtalig personal, att biträde måste sökas utom styrelsen för viktiga arbeten, hvilka böra inom styrelsen handläggas och hvilkas beskaffenhet jag tillåter mig att med några ord närmare antyda.

Tillsynen af linier och stationer, hvaraf korrespondensens jemna gång och allmänhetens stegrade anspråk på snabbhet vid telegrambefordringen äro väsentligen beroende, blir både osäker och fördyrad om den ej stöder sig på ett ordnad system för undersökning af liniernas elektriska ledningsförmåga. Det är ej tillräckligt att en linie undersökes först när dess tjänstbarhet i det närmaste upphört, ty bedömandet af de då för handen varande omständigheterna förutsätter i många fall, att samma lines be-

skaffenhet under olika förhållanden redan förut iakttagits. Ett fortgående register öfver telegrafliniernas ledningsförmåga måste därför utarbetas och materialet härtill insamlas genom observationer, som å vissa stationer anställas och öfver hvilka rapporter skola på bestämda tider till styrelsen insändas. De uppgifter, som erhållas utur dessa rapporter, måste derefter inom styrelsen bearbetas och sammanföras, hvilket arbete grundar sig på ganska vidlyftiga beräkningar och tager mycken tid i anspråk samt fordrar speciella insigter uti teorien för de elektriska strömmarne. De erhållna resultaten skola slutligen kritiskt bedömas, hvarigenom en särdeles gagnelig kontroll vinnes ej endast å äldre telegrafledningars beskaffenhet, utan ock öfver det sätt, på hvilket nybyggnads- och reparationsarbeten blifva verkställda, äfvensom å ändamålsenligheten af de olika slag af isolationsmateriel, som å linierna förefinnes.

Många och olikartade äro de telegrafapparater, som för närvarande äro i bruk och allt emellanåt framställas förslag till nya apparater. Den ena konstruktionen afser besparing af ledningstrådar, en annan besparing af tjänstemän, en tredje ökad säkerhet mot felaktig expedition o. s. v. Dylika förslag måste bedömas ej endast ur den rent vetenskapliga synpunkten, utan ock från den praktiska erfarenhetens ståndpunkt. Härvid är emellertid erfarenheten inom eget land ofta ej tillräcklig, utan det blir nödigt att utur tillgängliga källor, såsom tidskrifter och journaler af telegrafiskt-tekniskt innehåll, söka tillgodogöra sig äfven den erfarenhet, som vunnits inom andra länder.

Vid inköp af telegrafapparater, isynnerhet sådane, som äro af en mer invecklad och dyrbar konstruktion, måste en noggrann besigtning och afprofning ega rum, för att vinna visshet om att apparaterna kunna fullt motsvara det ändamål, för hvilket de äro afsedda. Äfven i fråga om anskaffande af linjemateriel är det af stor vikt att noggranna undersökningar anställas, så i mekaniskt som elektriskt afseende, af de tillverkningar som stå till buds. En del af de för dylika undersökningars utförande erforderliga instrumenter har styrelsen redan anskaffat, andra äro under utarbetning; men undersökningarnes fullständighet och tillförlitlighet beror väsentligen derpå, att den person, af hvilken de verkställas, har tillräckliga insigter och erforderlig tid att egna åt dessa arbeten.

Till de ofvan anförda skulle kunna läggas många andra exempel på arbeten af vetenskaplig-teknisk natur, hvilka inom Telegrafstyrelsen förekomma; men ofvanstående torde vara tillfyllest, för att visa behovet af att vid tekniska byrån anställas en särskild tjänsteman för behandling af

de många tekniska ärenden, hvilka byråchefen icke har tillfälle att själf handlägga. I fråga varande tjänsteman, åt hvilken äfven kunde uppdragas föreståndarebefattningen för telegrafverkets undervisningsanstalt, torde lämpligen böra benämnas Öfveringeniör och hans aflöning bestämmas till likhet med den för andra gradens tjänstemän.

Den af Komitén föreslagna inskränkningen i antalet linieingeniörer, i sammanhang hvarmed den något förhöjda aflöningen för de 2:ne återstående skulle i form af arvoden och tjänstgöringspenningar till hela beloppet uppföras å styrelsens stat, i stället för att såsom hittills till väsentligaste del utgöras af deras ordinarie aflöning såsom stationstjänstemän, har jag icke kunnat biträda.

Svenska telegraflinierna hafva numera nått en utsträckning af öfver 750 mil och stationernas antal uppgår till 170. För vidnakthållandet i fullgodt stånd af dessa linier och stationer fordras ovilkorligen flere ingenjörer än Komitén föreslagit och jag anser, att det antal af 6 tjänstemän, som för närvarande äro anstälde till ingenjörstjänstgöring, icke utan olägenhet kan minskas. I samma mån som telegrafnätet alltmer utvidgas, och som de ursprungliga linierna blifva äldre och fordra en omsorgsfullare tillsyn, tillväxa äfven ingenjörernas göromål, och det är således att förutse, att antalet sådane tjänstemän framdeles behöfver ytterligare ökas.

Med anledning af Kongl. Maj:ts uti nådigt Bref af den 12 Juni 1875 meddelade föreskrifter angående tjänsters tillsättning och under antagande att en lönereglering för Telegrafstyrelsen vore snart förestående, har styrelsen icke tillsatt de tvenne i 1875 års stat tillkomna linieingenjörsbefattningarne, helst behofvet af ingenjörer i alla fall icke kunnat derigenom fullt tillgodoses, utan i stället vidtagit den provisoriska åtgärden, att under de tider af året, då behofvet af ingenjörer varit mest kämbart, dertill använda för tillfället beordrade tjänstemän. Men denna tillfälliga anordning skulle icke utan olägenhet kunna, på sätt Komitén antagit, göras till regel, helst det lärer blifva nödigt att till vinnande af en noggrannare kontroll och tillsyn å linierna ordna ingenjörstjänstgöringen efter en ny plan.

Aflöningen för dem af telegrafverkets tjänstemän, hvilka förrätta ingenjörstjänst, synes mig lämpligast böra äfven hädanefter utgå efter samma grunder som hittills, i det nemligen desse uppbära sin aflöning såsom ordinarie tjänstemän vid den station der de äro anstälde och derutöfver särskilda arvoden såsom ersättning för ingenjörstjänstgöringen. Under de tider af året, då desse tjänstemän äro upptagne af förrättningar å linierna eller då de tjänstgöra vid styrelsen, bestridas deras stationsgöromål af extra

biträden, men under mellantiderna återgå ingenjörerna till sina ordinarie befattningar vid stationerna, hvarvid de tillika skola verkställa dem åliggande linie-observationer och isolationsmätningar m. fl. tekniska stationsgöromål.

Tjenstgöringen såsom linieingenjör är i allmänhet af ganska ansträngande beskaffenhet, enär desse tjänstemän vid hvarje tid och ofta under de mest ogynnsamma väderleksförhållanden måste verkställa brådsakande arbeten å linierna. Till denna tjänstgöring böra därför företrädesvis förordnas duglige, yngre tjänstemän, hvilka i den högre kursen vid telegrafverkets undervisningsanstalt erhållit erforderlig teknisk utbildning och äfven i praktiskt hänseende visat sig användbara. Erfarenheten har emellertid visat att ofta, efter endast några få års ingenjörstjänstgöring, de dertill förordnade tjänstemännen önskat blifva derifrån befriade, för att återgå till den mindre ansträngande stationstjänstgöringen och vinna en mera fast bostadsort. För telegrafverket torde det äfven vara en fördel, att omsättning eger rum bland ingenjörerna, då derigenom å ena sidan kan för verket vinnas tekniskt erfarne samt duglige och pålitlige stationsföreståndare och å den andra tillfälle oftare beredas för yngre, skicklige och nitiske tjänstemän att erhålla uppmuntran genom förordnande såsom ingenjörer.

Af nu omnämnda förhållanden synes mig framgå, att aflönings sättet för ingenjörer icke lämpligen bör bestämmas efter de af Komitén föreslagna grunder, likasom jag äfven anser att ingenjörsarfvodena icke böra utgå till lika belopp för alla, emedan det icke är möjligt att på samtliga ingenjörer lika fördela de förrättningar, som förekomma och bland hvilka åtskilliga, såsom t. ex. utläggning eller reparation af undervattenskablar, inredning af större telegrafstationer m. fl., fordra större skicklighet och äro vida ansvarsfullare än andra ingenjörsgöromål, hvarför äfven de tjänstemän, som till dylika viktigare arbeten användas, böra erhålla högre arfvoden än öfrige ingenjörer. Och då Telegrafstyrelsen eger att lemna föreskrifter angående arfvodes- och ersättningsbelopp för extra tjänstgöring i allmänhet vid telegrafverket, lär det väl äfven böra öfverlemnas åt Styrelsen, att efter omständigheterna och inom vissa gränser bestämma såväl antalet, som beloppet af de ingenjörsarfvoden, hvilka behöfva utgå.

På grund af hvad ofvan blifvit anfördt, får jag därför föreslå:

att å Telegrafstyrelsens stat under Tekniska byrån måtte, förutom byråchefen och förrådsförvaltaren, upp-

föras en andra gradens tjänsteman under benämning af öfveringeniör, samt

att i stället för af Komitén föreslagna tvenne linieingenjörsarfvoden, hvartdera å 4,000 kronor, måtte å nämnde stat upptagas arfvoden åt ingenjörer till ett sammanlagdt belopp af 8,000 kronor.

Den tillökning i telegrafverkets utgiftsstater, som skulle uppkomma genom anställandet å tekniska byrån af en andra gradens tjänsteman, lär icke blifva af någon betydighet, enär, på sätt ofvan är antydt, åt denne tjänsteman kunde uppdragas föreståndarebefattningen för telegrafverkets undervisningsanstalt, i sammanhang hvarmed anslaget till nämnde anstalt torde kunna minskas med omkring 4,000 kronor.

2:o Erik Ljungstedt och O. R. Hammar.

Med åberopande af de skäl och omständigheter, som, i fråga om kompetens för anställning hos Generalpoststyrelsen, blifvit af oss anförda i särskildt yttrande vid Komitéens den 5 Mars 1877 afgifna underdåniga betänkande och förslag angående lönereglering m. m. för nämnda embetsverk, hafva vi jemväl nu bort anmäla, det vi anse högeligen önskvärdt vara,

att de vilkor i examensväg, som äro eller varda stadgade för inträde i de centrala embetsverken i allmänhet, äfven blifva gällande för inträde i Telegrafstyrelsens administrativa afdelning och kansli.

samt 3:o Liss Ol. Larsson.

Åberopande den reservation jag afgifvit emot Komiténs förslag angående Generaltullstyrelsen och Generalpoststyrelsen, får jag för min del föreslå, att lönevilkoren för första gradens tjänstemän i Telegrafstyrelsen, måtte blifva enahanda med hvad jag föreslagit för nämnde grads tjänstemän i Tull- och Poststyrelsen.
